

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ

Циклова комісія з видавничої справи, культури та української філології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
С.Б. Жильцо
« 2015 р

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА З ОСНОВАМИ
КУЛЬТУРИ І ТЕХНІКИ МОВЛЕННЯ**

галузь знань 0101 Педагогічна освіта

спеціальність 5.01010201 «Початкова освіта»

Київ
2015 рік

Робоча програма «Дитяча література з основами культури і техніки мовлення» для студентів галузі знань 0101 Педагогічна освіта, спеціальності 5.01010201 «Початкова освіта»

«25» серпня 2015 року – 22 с.

Розробник: **Полос Олена Дмитрівна**, викладач циклової комісії з видавничої справи, культури та української філології Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії з видавничої справи, культури та української філології

Протокол № 1 від «25» серпня 2015 р.

Голова циклової комісії _____ О.В.Груздьова

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом, структура типова

Заступник директора

з навчальної роботи _____ С.І. Дем'яненко

Заступник директора

з навчально-методичної роботи _____ З.Л. Гейхман

Схвалено Методичною радою Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол № 1 від «31» серпня 2015 року

«31» серпня 2015 року Голова Методичної ради _____ М.В. Братко

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників				Характеристика навчальної дисципліни				
				денна форма навчання				
Кількість кредитів – 5,5	Галузь знань 0101 Педагогічна освіта			Нормативна				
	Спеціальність: 5.01010201 «Початкова освіта»							
Змістових модулів - 5				Рік підготовки				
				3-й	4-й			
				Семестр				
				5-й	6-й	7-й		
Загальна кількість годин – 198								
5-й сем.	6-й сем.	7-й сем.						
72 год.	72 год.	54 год.						
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних			Освітньо-кваліфікаційний рівень: «молодший спеціаліст»			Лекції		
						16 год.	16 год.	16 год.
						Семінарські		
						4 год.	4 год.	
						Практичні		
						8 год.	8 год.	6
						Індивідуальна робота		
						8 год.	8 год.	6 год.
						Модульний контроль		
						4 год.	4 год.	2 год.
Самостійна робота								
5-й сем.	6-й сем.	7-й сем.	32 год.	32 год.	24 год.			
2,7	2,4	1,8	Вид контролю: екзамен					

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу:

- а) формування у майбутніх вчителів початкових класів знання літературного процесу, проблематики творів для дітей, їхніх художніх особливостей та виховного значення, уміння використовувати отримані знання у професійній діяльності;
- б) сприяння всебічному розвитку, духовному збагаченню, активному становленню й самореалізації особистості майбутнього вчителя в сучасному світі;
- в) формування і утвердження гуманістичного світогляду особистості майбутнього вчителя, розуміння ним національних і загальнолюдських цінностей;
- г) виховання національно свідомого вчителя – громадянина України.
- г) вироблення вміння виразного читання і декламування творів різних жанрів.

Цю загальну мету дають змогу реалізувати завдання, які базуються на аксіологічній, літературознавчій та культурологічній змістових лініях Держстандарту.

Завдання:

- Сприяти засвоєнню основних етапів розвитку дитячої літератури та найважливіших фактів літературного процесу; змісту, структури, художніх особливостей творів для дітей.
- Розвивати у студентів уміння сприймати літературний твір для дітей як явище мистецтва слова.
- Набуття загальної освіченості, інтелекту для роботи в професійній педагогічній сфері.
- Розвиток естетичних смаків, інтересу до художнього слова, до духовної спадщини народу.
- Засвоєння відомостей про загальний розвиток літературного процесу, про письменника як людську особистість та його творчість для дітей, розуміння її місця у світовій та вітчизняній культурі.
- Формування гуманістичного світогляду, розвиток духовного світу, утвердження загальнолюдських морально-етичних орієнтирів.

- Розвиток творчих і комунікативних здібностей студентів, їхнього самостійного мислення, вміння аналізувати твори для дітей, аргументувати власні судження.
- Виробляти вміння компетентно орієнтуватися в інформаційному (зокрема літературному) просторі.
- Вироблення вміння застосовувати здобуті знання у своїй професійній діяльності вчителя початкових класів.
- Володіння засобами та основними методами логіко-емоційної виразності читання й мовлення.

У результаті вивчення курсу студенти мають оволодіти такими предметними компетентностями:

- аналізувати твори дитячої літератури різних видів та жанрів, визначати їх зміст, проблематику, освітньо-виховне та естетичне значення;
- самостійно готувати коротке повідомлення про письменника, використовуючи його книги та літературно-критичні матеріали про його творчість;
- визначати основні мотиви творчості письменників;
- підбирати твори певної тематики різних авторів;
- уміти виразно читати та декламувати напам'ять окремі твори українського фольклору та авторської літератури;
- розуміти специфіку читання творів різних жанрів;
- складати план вивченого твору;
- складати усні повідомлення про життя і творчу діяльність кращих сучасних дитячих письменників – лауреатів літературної премії імені Лесі Українки, використовуючи їхні твори та літературно-критичні матеріали про них;
- складати партитуру художнього тексту;
- робити висновки про виховний та естетичний вплив творів дитячої літератури на юних читачів.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Дитяча література як предмет вивчення. Давня література для дітей. Фольклор. Становлення і розвиток дитячої літератури світу. Культура і техніка мовлення

Тема 1. Вступ до предмету. Зміст і завдання курсу "Дитяча література з основами Культури і техніки мовлення".

Тема 2. Стародавня література. Міфи, легенди, перекази народів світу.

Нормативність і культура українського мовлення.

Тема 3. Український фольклор і його вплив на розвиток дитячої літератури. Техніка мовлення як необхідна передумова словесної дії.

Тема 4. Малі фольклорні жанри для дітей. Зародження жанру байки.

Тема 5. Давня українська література. Місце та роль літератури Середньовіччя, епохи Ренесансу та Бароко у вихованні дітей.

Тема 6. Казки народів світу. Боротьба добра і зла.

Змістовий модуль 2. Нова українська дитяча література XIX ст. Історичні умови розвитку. Загальна система виразного читання

Тема 1. Поетичні жанри дитячої літератури XIX. Поняття виразності та образності мовлення.

Тема 2. Шляхи розвитку української літературної казки. Засоби логіко-емоційної виразності читання.

Тема 3. Жанр байки в українській дитячій літературі. Специфіка читання творів різних жанрів.

Тема 4. Прозові жанри дитячої літератури початку XIX ст. Тема дитинства в новій українській дитячій літературі.

Тема 5. Особливості нової дитячої літератури другої половини XIX ст. Школа і виховання у творах нової літератури. Функціональні особливості логічного наголосу.

Змістовий модуль 3. Зарубіжна дитяча література XIX - XX ст. Практичне використання засобів логіко-емоційної виразності читання

Тема 1. Прозові жанри дитячої зарубіжної літератури XIX - XX ст.

Тема 2. Розвиток зарубіжної літературної казки. Казкарі світу. Мелодика і темп мовлення.

Тема 3. Поетичні жанри дитячої зарубіжної літератури XIX - XX ст. Поняття партитури художнього тексту.

Тема 4. Пригодницька література для дітей.

Тема 5. Енциклопедичні знання в оповіданнях та повістях. Тропи. Їх значення в мовленні.

Змістовий модуль 4. Українська дитяча література першої половини XX ст.

Практичне використання засобів логіко-емоційної виразності читання

Тема 1. Особливості та умови розвитку дитячої української літератури початку XX ст. Емоційність як комунікативна якість мовлення.

Тема 2. Українська літературна казка першої половини XX ст.

Тема 3. Різноманітність жанрів і тем новітньої української дитячої літератури. Жанр шкільної повісті.

Тема 4. Твори дитячої літератури про війну.

Тема 5. Поетичні жанри першої половини XX ст. Інтонація як мовленнєве явище на слуховому рівні сприймання.

Змістовий модуль 5. Світова та українська дитяча література кінця XX - XXI ст. Тенденції розвитку дитячої літератури новітнього періоду. Позамовні засоби виразності

Тема 1. Розвиток і становлення дитячої української літератури II пол. XX ст.

Тема 2. Поетичні української жанри дитячої новітньої літератури. Правила застосування позамовних засобів виразності при читанні художніх текстів.

Тема 3. Проблеми сучасності, які піднімає світова дитяча література.

Тема 4. Світова дитяча література на сучасному етапі. Використання міміки і жестів при читанні художніх творів.

Тема 5. Українська дитяча література на сучасному етапі. Лауреати літературної премії імені Лесі Українки.

Тема 6. Сучасна дитяча періодика.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	Усього	у тому числі					
		лекції	практ.	сем.	інд.	пк	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8
V семестр							
Змістовий модуль 1. Дитяча література як предмет вивчення. Давня література для дітей. Фольклор. Становлення і розвиток дитячої літератури світу. Культура і техніка мовлення.							
Тема 1. Вступ до предмету. Зміст і завдання курсу "Дитяча література з основами Культури і техніки мовлення".	2	2					
Тема 2. Стародавня література. Міфи, легенди, перекази народів світу. Нормативність і культура українського мовлення.	4			2			2
Тема 3. Український фольклор і його вплив на розвиток дитячої літератури. Техніка мовлення як необхідна передумова словесної дії.	6	2			2		2
Тема 4. Малі фольклорні жанри для дітей. Зародження жанру байки.	6		2				4
Тема 5. Давня українська література. Місце та роль літератури Середньовіччя, епохи Ренесансу та Бароко у вихованні дітей.	6	2					4
Тема 6. Казки народів світу. Боротьба добра і зла.	6				2		4
Модульна контрольна робота	2					2	
Разом	32	6	2	2	4	2	16
Змістовий модуль 2. Нова українська дитяча література XIX ст. Історичні умови розвитку. Загальна система виразного читання.							
Тема 1. Поетичні жанри дитячої літератури XIX. Поняття виразності та образності мовлення.	8	2	2				4
Тема 2. Шляхи розвитку української літературної казки. Засоби логіко-емоційної виразності читання.	6	2					4
Тема 3. Жанр байки в українській дитячій літературі. Специфіка читання творів різних жанрів.	8	2	2				4
Тема 4. Прозові жанри дитячої літератури початку XIX ст. Тема дитинства в новій українській дитячій літературі.	8	2	2		2		2
Тема 5. Особливості нової дитячої літератури другої половини XIX ст. Функціональні особливості логічного наголосу.	8	2		2	2		2
Модульна контрольна робота	2					2	
Разом	40	10	6	2	4	2	16

1	2	3	4	5	6	7	8
VI семестр							
Змістовий модуль 3. Зарубіжна дитяча література XIX - XX ст. Практичне використання засобів логіко-емоційної виразності читання.							
Тема 1. Прозові жанри дитячої зарубіжної літератури XIX - XX ст.	4	2					2
Тема 2. Розвиток зарубіжної літературної казки. Казкарі світу. Мелодика і темп мовлення.	8	2	2				4
Тема 3. Поетичні жанри дитячої зарубіжної літератури XIX - XX ст. Поняття партитури художнього тексту.	8	2	2				4
Тема 4. Пригодницька література для дітей.	8	2			2		4
Тема 5. Енциклопедичні знання в оповіданнях та повістях. Тропи. Їх значення в мовленні.	6			2	2		2
Модульна контрольна робота	2					2	
Разом	36	8	4	2	4	2	16
Змістовий модуль 4. Українська дитяча література першої половини XX ст. Практичне використання засобів логіко-емоційної виразності читання.							
Тема 1. Особливості та умови розвитку дитячої української літератури початку XX ст. Емоційність як комунікативна якість мовлення.	8	4					4
Тема 2. Українська літературна казка першої половини XX ст.	8	2			2		4
Тема 3. Різноманітність жанрів і тем новітньої української дитячої літератури. Жанр шкільної повісті.	6		2				4
Тема 4. Твори дитячої літератури про війну.	8	2		2	2		2
Тема 5. Поетичні жанри першої половини XX ст. Інтонація як мовленнєве явище на слуховому рівні сприймання.	4		2				2
Модульна контрольна робота	2					2	
Разом	36	8	4	2	4	2	16
VII семестр							
Змістовий модуль 5. Світова та українська дитяча література кінця XX - XXI ст. Тенденції розвитку дитячої літератури новітнього періоду. Позамовні засоби виразності.							
Тема 1. Розвиток і становлення дитячої української літератури другої половини XX ст.	6	2					4
Тема 2. Поетичні жанри української дитячої новітньої літератури. Правила застосування позамовних засобів виразності при читанні художніх текстів.	8	2	2				4
Тема 3. Проблеми сучасності, які піднімає світова дитяча література.	10	4			2		4
Тема 4. Світова дитяча література на сучасному етапі. Використання міміки і жестів при читанні художніх творів.	8	2	2				4
Тема 5. Українська дитяча література на сучасному етапі. Лауреати літературної премії імені Лесі Українки.	10	2	2		2		4
Тема 6. Сучасна дитяча періодика.	10	4			2		4
Модульна контрольна робота	2					2	
Разом	54	16	6		6	2	24
Разом за навчальним планом	198	48	22	8	22	10	88

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Малі фольклорні жанри для дітей. Зародження жанру байки.	2
2	Поетичні жанри дитячої літератури ХІХ. Поняття виразності та образності мовлення.	2
3	Жанр байки в українській дитячій літературі. Специфіка читання творів різних жанрів.	2
4	Прозові жанри дитячої літератури початку ХІХ ст. Тема дитинства в новій українській дитячій літературі.	2
5	Розвиток зарубіжної літературної казки. Казкарі світу. Мелодика і темп мовлення.	2
6	Поетичні жанри дитячої зарубіжної літератури ХІХ - ХХ ст. Поняття партитури художнього тексту.	2
7	Різноманітність жанрів і тем новітньої української дитячої літератури. Жанр шкільної повісті.	2
8	Поетичні жанри першої половини ХХ ст. Інтонація як мовленнєве явище на слуховому рівні сприймання.	2
9	Поетичні української жанри дитячої новітньої літератури. Правила застосування позамовних засобів виразності при читанні художніх текстів.	2
10	Світова дитяча література на сучасному етапі. Використання міміки і жестів при читанні художніх творів.	2
11	Українська дитяча література на сучасному етапі. Лауреати літературної премії імені Лесі Українки.	2
Разом		22

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
1	Стародавня література. Міфи, легенди, перекази народів світу. Нормативність і культура українського мовлення.	2	5
2	Український фольклор і його вплив на розвиток дитячої літератури. . Техніка мовлення як необхідна передумова словесної дії.	2	5
3	Малі фольклорні жанри для дітей. Зародження жанру байки.	4	5
4	Давня українська література. Місце та роль літератури Середньовіччя, епохи Ренесансу та Бароко у вихованні дітей.	4	5
5	Казки народів світу. Боротьба добра і зла.	4	5

6	Поетичні жанри дитячої літератури ХІХ. Поняття виразності та образності мовлення.	4	5
7	Шляхи розвитку української літературної казки. Засоби логіко-емоційної виразності читання.	4	5
8	Жанр байки в українській дитячій літературі. Специфіка читання творів різних жанрів.	4	5
9	Прозові жанри дитячої літератури початку ХІХ ст. Тема дитинства в новій українській дитячій літературі.	2	5
10	Особливості нової дитячої літератури другої половини ХІХ ст. Функціональні особливості логічного наголосу.	2	5
11	Прозові жанри дитячої зарубіжної літератури ХІХ - ХХ ст.	2	5
12	Розвиток зарубіжної літературної казки. Казкарі світу. Мелодика і темп мовлення.	4	5
13	Поетичні жанри дитячої зарубіжної літератури ХІХ - ХХ ст. Поняття партитури художнього тексту.	4	5
14	Пригодницька література для дітей.	4	5
15	Енциклопедичні знання в оповіданнях та повістях. Тропи. Їх значення в мовленні.	2	5
16	Особливості та умови розвитку дитячої української літератури. початку ХХ ст. Емоційність як комунікативна якість мовлення.	4	5
17	Українська літературна казка першої половини ХХ ст.	4	5
18	Різноманітність жанрів і тем новітньої української дитячої літератури. Жанр шкільної повісті.	4	5
19	Твори дитячої літератури про війну.	2	5
20	Поетичні жанри першої половини ХХ ст. Інтонація як мовленнєве явище на слуховому рівні сприймання.	2	5
21	Розвиток і становлення дитячої української літератури другої половини ХХ ст.	4	5
22	Поетичні жанри української дитячої новітньої літератури. Правила застосування позамовних засобів виразності при читанні художніх текстів.	4	5
23	Проблеми сучасності, які піднімає світова дитяча література.	4	5
24	Світова дитяча література на сучасному етапі. Використання міміки і жестів при читанні художніх творів.	4	5
25	Українська дитяча література на сучасному етапі. Лауреати літературної премії Лесі Українки.	4	5
26	Сучасна дитяча періодика.	4	5
	Разом	88	130

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Розділи (обсяг в годинах)	Вид контролю	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Дитяча література як предмет вивчення. Давня література для дітей. Фольклор. Становлення і розвиток дитячої літератури світу. Культура і техніка мовлення (16 годин)		
Тема 1. Стародавня література. Міфи, легенди, перекази народів світу. Нормативність і культура українського мовлення.	Таблиця	5
Тема 2. Український фольклор і його вплив на розвиток дитячої літератури. Техніка мовлення як необхідна передумова словесної дії.	Сценарій фольклорного свята	5
Тема 3. Малі фольклорні жанри для дітей. Зародження жанру байки.		5
Тема 4. Давня українська література. Місце та роль літератури Середньовіччя, епохи Ренесансу та Бароко у вихованні дітей.	Презентація	5
Тема 5. Казки народів світу. Боротьба добра і зла.	Конспект	5
Змістовий модуль 2. Нова українська дитяча література XIX ст. Історичні умови розвитку. Загальна система виразного читання (16 годин)		
Тема 6. Поетичні жанри дитячої літератури XIX ст. Поняття виразності та образності мовлення.	Конспект	5
Тема 7. Шляхи розвитку української літературної казки. Засоби логіко-емоційної виразності читання.	Таблиця	5
Тема 8. Жанр байки в українській дитячій літературі. Специфіка читання творів різних жанрів.	Конспект	5
Тема 9. Прозові жанри дитячої літератури початку XIX ст. Тема дитинства в новій українській дитячій літературі.	Презентація	5
Тема 10. Особливості нової дитячої літератури другої половини XIX ст. Функціональні особливості логічного наголосу.	Твір	5
Змістовий модуль 3. Зарубіжна дитяча література XIX - XX ст. Практичне використання засобів логіко-емоційної виразності читання (16 годин)		
Тема 11. Прозові жанри дитячої зарубіжної літератури XIX - XX ст.	Конспект	5
Тема 12. Розвиток зарубіжної літературної казки. Казкарі світу. Мелодика і темп мовлення.	Презентація	5
Тема 13. Поетичні жанри дитячої зарубіжної літератури XIX - XX ст. Поняття партитури художнього тексту.	Конспект	5

Тема 14. Пригодницька література для дітей.	Таблиця	5
Тема 15. Енциклопедичні знання в оповіданнях та повістях. Тропи. Їх значення в мовленні.	Таблиця	5
Змістовий модуль 4. Українська дитяча література першої половини ХХ ст. Практичне використання засобів логіко-емоційної виразності читання (16 годин)		
Тема 16. Особливості та умови розвитку дитячої української літератури. початку ХХ ст. Емоційність як комунікативна якість мовлення.	Конспект	5
Тема 17. Українська літературна казка першої половини ХХ ст.	Презентація	5
Тема 18. Різноманітність жанрів і тем новітньої української дитячої літератури. Жанр шкільної повісті.	Таблиця	5
Тема 19. Твори дитячої літератури про війну.	Конспект	5
Тема 20. Поетичні жанри першої половини ХХ ст. Інтонація як мовленнєве явище на слуховому рівні сприймання.	Конспект	5
Змістовий модуль 5. Світова та українська дитяча література кінця ХХ - ХХІ ст. Тенденції розвитку дитячої літератури новітнього періоду. Позамовні засоби виразності (24 годин)		
Тема 21. Розвиток і становлення дитячої української літератури другої половини ХХ ст.	Конспект	5
Тема 22. Поетичні жанри української дитячої новітньої літератури. Правила застосування позамовних засобів виразності при читанні художніх текстів.	Конспект	5
Тема 23. Проблеми сучасності, які піднімає світова дитяча література.	Твір-аналіз	5
Тема 24. Світова дитяча література на сучасному етапі. Використання міміки і жестів при читанні художніх творів.	Конспект	5
Тема 25. Українська дитяча література на сучасному етапі. Лауреати літературної премії імені Лесі Українки.	Конспект	5
Тема 26. Сучасна дитяча періодика.	Бібліографічний показник	5
Разом: 88 годин	Разом: 130 балів	

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Дитяча література з основами культури і техніки мовлення» – це вид науково-дослідної роботи студента, що містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, практичних, індивідуальних та самостійних занять.

Орієнтовна структура ІНДЗ:

- 1) титульний аркуш;
- 2) зміст (план);
- 3) перелік умовних позначень;
- 4) вступ;
- 5) розділи (основна частина реферату);
- 6) висновки;
- 7) список використаних інформаційних джерел і літератури;
- 8) додатки.

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни.

Критерії і шкалу оцінювання ІНДЗ подано відповідно у табл. 7.1 і 7.2.

Таблиця 7.1

Критерії оцінювання ІНДЗ

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності теми, формулювання мети, завдань та визначення методів наукового дослідження.	4
2.	Складання плану реферату та списку першоджерел.	2
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	10
4.	Дотримання правил реферування наукових публікацій. Правильне цитування теоретичних джерел, рівень узагальнень і аналізу наукових праць.	3
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції стосовно наукової та практичної цінності дослідження, уміння формулювати висновки, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення подальших перспектив дослідження.	4
6.	Дотримання вимог технічного оформлення структурних елементів роботи (титольний аркуш; зміст (план); перелік умовних позначень; вступ; розділи (основна частина реферату); висновки; список використаних інформаційних джерел і літератури; додатки). Обсяг виконаної роботи.	2
7.	Захист роботи: уміння усно зробити короткий виклад, дотримання логіки викладу, культура мовлення, доречність використання прикладів, охайність, продуманість, логічність і послідовність побудови презентації Microsoft Office Power Point.	5
Разом		30

Таблиця 7.2

Шкала оцінювання ІНДЗ

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	24 - 30	Відмінно
Достатній	23 - 15	Добре
Середній	7 - 14	Задовільно
Низький	0 - 6	Незадовільно

Орієнтовна тематика ІНДЗ

1. Роль фольклорних творів у становленні дитячої особистості.
2. Моральні проблеми в українських народних казках.
3. Фольклорні основи літературних творів.
4. Добро і зло в міфологічних уявленнях українців.
5. Пригоди і фантастика в дитячому читанні.
6. Теоретичні засади виразного читання.
7. Невербальні засоби оратора.
8. Збагачення інтелекту дітей історичними відомостями за козацькими літописами Г.Габ'янки, С.Величка та Самовидця.
9. Стародавні міфи, легенди, перекази, біблійні легенди, що увійшли в коло дитячого читання.
10. Метонімія. Її роль у художній літературі.
11. Твори Т.Шевченка в дитячому читанні.
12. Особливості поетичних творів для дітей В.Самійленка.
13. Морально-етична проблематика байок Г.Сковороди.
14. Техніка мовлення. Збірник порад.
15. Особливості сюжетопобудови байок Олени Пчілки.
16. Емоційність як комунікативна якість мовлення.
- 17.Світ дитячих почуттів в оповіданнях Б.Грінченка.
18. Світ дитини в автобіографічних оповіданнях І.Франка.
19. Драматизм змалювання дитячих характерів у творах В.Винниченка.
20. Твори М.Коцюбинського в дитячому читанні.
21. Внесок Григора Тютюнника в розвиток дитячої літератури.
22. Історико-біографічні твори О.Іваненко для дітей.
23. Лексика словесно-художнього зображення (евфемізми, перифрази, синонімія - антонімія, метафоризація).
24. Виховне значення дитячої літератури періоду Вітчизняної війни.
25. Чарівний дивосвіт поезій для дітей М.Вінграновського.
26. Українська дитяча література діаспори.
27. Тема України, рідної мови в дитячому читанні.
28. Образність поетичних книг для дітей Д.Білоуса.
29. Огляд творів, відзначених літературною премією імені Лесі Українки.
30. Сучасна українська критика дитячої літератури.

9. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні:* лекція (традиційна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – презентація), пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні:* письмові завдання.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів; виконання індивідуального навчально-дослідного завдання.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

III. Методи контролю:

1) Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, доповідь, повідомлення, дискусія.

2) Методи письмового контролю: анотації, рецензії, відгуки, модульне письмове тестування, підсумкове письмове тестування.

3) Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

III курс V-VI семестр

Вид роботи	максимальна кількість балів за один вид роботи	обов'язкова кількість виконаних завдань за курс	максимальна кількість балів за всі види роботи
1. Відвідування лекцій	1	16	16
2. Відвідування практичних та семінарських занять	1	12	12
3. Виконання завдання для самостійної роботи	5	20	100
4. Робота на практичному занятті	10	6	60
5. Робота на семінарському занятті	10	6	60
6. Виконання модульної контрольної роботи	25	4	100
Всього			348

IV курс VII семестр

Вид роботи	максимальна кількість балів за один вид роботи	обов'язкова кількість виконаних завдань за курс	максимальна кількість балів за всі види роботи
1. Відвідування лекцій	1	8	8
2. Відвідування практичних занять	1	3	3
3. Виконання завдання для самостійної роботи	5	6	30
4. Робота на практичному занятті	10	3	30
5. Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ)	30	1	30
6. Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25
Всього			126
Коефіцієнт		7,9	
Разом			474

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ
“ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА З ОСНОВАМИ КУЛЬТУРИ І ТЕХНІКИ
МОВЛЕННЯ”**

Рівні засвоєння	Критерії оцінювання навчальних досягнень	Бали
Високий	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.	90-100
Достатній	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.	80 - 89 70 - 79
Задовільний	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.	65-69 60-64
Незадовільний	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення.	35-59
Незадовільний (без права перекладання)	ставиться коли студент не вивчив теоретичний матеріал курсу, неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.	1-34

Система рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переводу до національної (чотирибальної) та європейської (ECTS) шкали представлені в таблицях нижче. Для обліку і реєстрації показників навчальних досягнень використовується рейтингова відомість успішності студентів.

В кінці курсу студенти складають *екзамен*.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ фонд друкованих підручників, навчальних посібників та електронних документів;
- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ перелік основних термінів та понять з навчальної дисципліни;
- ✓ інструктивно-методичні матеріали для підсумкового контролю, практичних, семінарських, індивідуальних занять;
- ✓ комплекс індивідуальних семестрових завдань для самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни;
- ✓ методичні вказівки з питань самостійного опрацювання фахової літератури та написання ІНДЗ; контролю знань студентів з навчальної дисципліни.

12. Очікувані результати

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти зможуть **володіти** знаннями про:

- дитячу літературу як про цілком самостійне історико-літературне явище;
- роль дитячої літератури у соціалізації сучасної дитини;
- жанри народнопоетичної творчості для дітей; короткі відомості про походження різних фольклорних жанрів (колискові, пестушки, утішки, забавлянки і заклички, віршики-пісеньки, лічилки, народні ігри, загадки, скоромовки, звуконаслідувальні мініатюри, казки всіх різновидів, небилиці-нісенітниця, колядки, щедрівки, веснянки);
- творчість відомих дитячих письменників, як українських, так і зарубіжних;
- сутність авторської літератури, етапи розвитку української авторської дитячої літератури;
- засоби та основні методи логіко-емоційної виразності читання й мовлення;
- особливості читання творів різних жанрів;
- особливості літератури для дітей та юнацтва в сучасних умовах;
- сучасну дитячу періодику.

Аналізувати:

- загальні тенденції розвитку вітчизняної і світової культури, літератури, а також педагогічної думки;
- зміст творів української та зарубіжної літератури, їх ідейно-тематичне спрямування;
- композиційно-сюжетну структуру, образну систему творів.

Розпізнавати:

- особливості жанрової специфіки;
- мову і стиль вітчизняної та світової літератури для дітей;

Складати:

- коротке повідомлення про письменника, використовуючи його книги та літературно-критичні матеріали про його творчість;
- усні повідомлення про життя і творчу діяльність кращих сучасних дитячих письменників – лауреатів літературної премії імені Лесі Українки, використовуючи їхні твори та літературно-критичні матеріали про них;
- партитуру художнього тексту.

Добирати:

- літературу і додаткову інформацію відповідно до теми;
- відомості про загальний розвиток літературного процесу, про письменника як людську особистість та його творчість для дітей.

13. Рекомендована література

Нормативні документи

1. Державний стандарт початкової загальної освіти // Початкова школа. – 2011. – № 7. – С. 1-20.
2. Інструктивно-методичні матеріали щодо контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів загальноосвітніх навчальних закладів // Початкова школа. – 2014. – № 4. – С. 1-13.
3. Навчальні програми для загальноосвітніх навч. закл. із навчанням українською мовою. 1-4 класи. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2012. – 392 с.

Основна

1. Рідне слово. Хрестоматія: у 2-х т. / Упоряд. А.Мовчун, З.Варавкіна – К.: Арій, 2007.
2. Кіліченко Л.М. Українська дитяча література. – К., 1988.
3. Закувала зозуленька. Українська народна поетична творчість / Упоряд. Н. Шумило. – К.: Веселка, 1998.
4. Олійник Г.А. Виразне читання. Основи теорії. – Тернопіль. 2001.
5. Калинова сопілка. Українська народна прозова творчість. / Упоряд. О.Ю.Бріцина, Г.В.Довженко. – К.: Веселка, 1998.
6. Зарубіжна література для дітей: хрестоматія / упоряд.: А.І.Мовчун [та ін.]. – К.: Арій, 2011. – 592 с.
7. Бабич Н.Д. Основи культури мовлення. – Львів: Світ, 1990.

Допоміжна

1. Українська дитяча література. Хрестоматія / Упоряд. Л.Козачок. – К.: Вища школа, 2002. – 519 с.
2. Українська дитяча література. Хрестоматія: В 2-х Т. / Упоряд. І.Луценко, А.Подолінний, Б.Чайковський. – К.: Вища школа, 1992.
3. Библиотека мировой литературы для детей (А.Линдгрэн, Дж.Родари, П.Треверс, А.де Сент-Экзюпери). – М., 1983.
4. Кодлюк Я., Одинцова Г. Розповіді про письменників. Посібник для вчителя початкових класів. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2005.
5. Зарубіжна література: Навчальний посібник-хрестоматія / Давидюк Л.В., Задорожня О.Ф. – К.: Ленизд., 2003. - 592 с.
6. Білецький Д., Гуревич Ф. та ін. Дитяча література. Посібник для студентів. – К., 1967.
7. Бабич Н.Д. Практична стилістика і культура української мови. – Львів. Світ, 2003.
8. Веселка. Антологія дитячої літератури: у 3-х т. – К., 1984.

9. Колосок . Хрестоматія: у 2-х Т. / Упоряд. Дзюбишина-Мельник Н.Я. – К., 1994.
10. Костюченко В. Українська радянська література для дітей: Літературно-критична хроніка. – К., 1984.
11. Українська дитяча література. Хрестоматія критич. матер. / Упоряд. Гуревич Ф., Савченко В. – К., 1969.
12. Вагапова Д.Х. Риторика в интеллектуальных играх и тренингах. М., 2001.
13. Кравецька О.Д. Журнал «Дзвінок» серед сучасних періодичних видань для дітей // Рад. літературознавство. – 1972. – № 10.
14. Література. Діти. Час. Збірник літ.-критич. статей про дитячу літературу. Вип. I. – Вип.15. К., 1976 – 1990.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт МОН України – <http://www.mon.gov.ua/ua/>
2. Офіційний сайт журналу «Початкова школа» – <http://pochatkova-shkola.net/journal.htm>
3. Офіційний сайт газети «Освіта» – <http://tyzhnevyk-osvita.net/>
4. Офіційний сайт газети «Освіта України» – <http://lib.pedpresa.ua/>
5. Офіційний сайт видання про сучасне письменство «ЛітАкцент» - litakcent.com.
6. Офіційний сайт універсального інформаційного проекту про видання для дітей та юнацтва «Простір української дитячої книги BaraBooka» - <http://www.barabooka.com.ua/>.

